

Poštovani i cijenjeni članovi HKZR SR MLD,

u zadnje dvije godine Komora intenzivno radi na izmjeni Zakona o djelatnostima u zdravstvu u suradnji sa Ministarstvom zdravstva iz razloga što postojeći Zakon datira iz 2009.god. te sada je u postupku definiranja traženih izmjena koje su rezultat rada Komore.

Postojeći zakon ne prepoznaje kompetencije, nove razine obrazovanja kao niti što ne čini jasnu razliku između poslova zdravstveno-laboratorijskog tehničara, prvostupnika medicinsko-laboratorijske dijagnostike i magistara medicinsko-laboratorijske dijagnostike.

Komora je tražila redefiniranje naših kompetencija u svim tipovima dijagnostičkih laboratorija i na svim razinama zdravstvene zaštite te razdiobu poslova između naših razina obrazovanja u MLD-u kako bi se u svakom laboratoriju znalo tko i što točno radi.

Dakle, počeli smo od temelja naše struke, usporedili sve razine obrazovanja sa ishodima učenja stečenog stupnja obrazovanja te to isto tražili da se implementira u novi Zakon o djelatnostima u zdravstvu.

Izmjene koje nas čekaju su upravo ono što je naše članstvo i tražilo- definiranje poslova prema razini stečenog obrazovanja, kao što su odgovori na pitanja tko u laboratoriju smije **(naglasak je na smjeti, a ne na tome da li bi to netko doista i znao jer odobrenje za samostalan rad definira što član smije raditi)** vršiti kalibraciju na analizatoru i „puštanje“ kontrola, tko smije i do koje razine samostalno obavljati primjerice DKS u medicinsko-biokemijskom laboratoriju, potpisivanje nalaza u odsustvu nadređene osobe, što smije raditi zdravstveno-laboratorijski tehničar u patologiji ili bilo kojem drugom dijagnostičkom laboratoriju u sustavu zdravstva RH. Novi Zakon predvidjeti će i naše magistre MLD-a, za koje smo sastavili niz poslova u svakom tipu dijagnostičkih laboratorija kako bi se time unaprijedio zdravstveni sustav RH, a magistru MLD-a omogućilo vrednovanje VSS sprema.

Našim prvostupnicima MLD-a zatražili smo specijalistička usavršavanja s ciljem prijenosa kompetencija liječnika specijalista u točno definirane poslove u citologiji. Ova kompetentnost je ciljana da se i vrednuje kroz osobni dohodak.

Zdravstveno-laboratorijskim tehničarima zatraženo je dodatno vrednovanje akta vađenja krvi kako bi se ova vještina razvila u skladu sa standardiziranim postupcima koji se odavno vrednuju u Europi kao i na međunarodnoj razini.

Uz to, HKZR SR MLD je prije godinu dana zatražilo redefiniranje školovanja naših zdravstveno-laboratorijskih tehničara, prvostupnika medicinsko-laboratorijske dijagnostike i magistara medicinsko-laboratorijske dijagnostike iz razloga što smo htjeli omogućiti jednostavan transfer „s faksa na posao“ ili „iz strukovne škole na posao“. Prema Hrvatskom kvalifikacijskom okviru, MLD bi pripadao sustavu obrazovanja gdje se postiže cjelovita kvalifikacija.

U ovom momentu zastoj se stvara kroz obavljanje pripravničkog staža. Poznato je, kao i statistički utemeljeno da se pripravnički staž čeka dugo, a mi smo struka koje nedostaje u sustavu zdravstva RH, te je naš stav da trenutni plan i program pripravničkog staža ne osposobljava pripravnika za rad nigdje drugdje osim u medicinsko-biokemijskom i mikrobiološkom laboratoriju.

Postavlja se pitanje obavljanja pripravničkog staža u drugim tipovima dijagnostičkog laboratorija koji su nabrojani u definiciji naše struke:

Čl. 55 Zakona o djelatnostima u zdravstvu propisuje da

„Medicinsko-laboratorijska djelatnost obuhvaća sve postupke, znanja i vještine medicinsko-laboratorijske dijagnostike, medicinske biokemije, hematologije i koagulacije, citologije, transfuziologije, patologije, mikrobiologije, imunologije, serologije i molekularne dijagnostike“.

Dakle, dosadašnji pripravnički staž nije obuhvaćao ostale tipove dijagnostičkih laboratorija, te svrha u našem slučaju nije ispunjena- da pripravnik bude osposobljen za rad u svakom tipu dijagnostičkog laboratorija.

Kako bi održali naše traženje cjelovitim, načinili smo u suradnji sa Sveučilištima u RH koji obrazuju naše MLD-ovce novi uniformirani studijski program u kojem će biti implementirana klinička praksa iz svih tipova dijagnostičkih laboratorija koji su navedeni u našoj zakonskoj definiciji. Trajanje studija se ne produžava kao što se niti ne mijenjaju stečeni ECTS bodovi.

Isto tako, razvojem kliničkih vježbi daje se mogućnost rada magistrima MLD kao suradnicima- asistentima u području biomedicine i zdravstva čime im dodatno razvijamo kompetentnost i time unaprjeđujemo našu struku.

U srednjoškolskom strukovnom obrazovanju trebao bi se povećati praktičan dio nastavnog programa (CSVET strukovnog dijela nastavnog programa se treba povećati), s ciljem pojačanog razvijanja bazičnih manualnih tehnika (venepunkcija, rad na mikrotomu itd..) koje ionako na pripravničkom stažu se do sada nisu razvile. Cilj je i dalje ostati u četverogodišnjem strukovnom obrazovanju.

Iz svega navedenog, ukidanjem pripravničkog staža MLD će se preustrojiti kao struka, te se istinski zalažemo za ovu promjenu kako bi omogućili što brže zasnivanje radnog odnosa, pripremljenost za rad i time dali doprinos unapređenju laboratorijske djelatnosti u sustavu zdravstva RH.

S osobitim poštovanjem,

Dopredsjednica Hrvatske komore zdravstvenih
radnika, Voditeljica Strukovnog razreda za
medicinsko - laboratorijsku djelatnost

Katja Puljčan, univ. mag. med. lab. diag.

